

Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române nr. 2498 din 4 martie 2003 privind metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Cu frățească dragoste, Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa din 4-5 martie 2003, a luat în discuție Proiectul Metodologiei pentru obținerea gradelor profesionale de către personalul clerical.

Prin hotărârea Sfântului Sinod nr. 677/2002 s-a aprobat introducerea gradelor profesionale pentru personalul clerical, decizie care a primit acordul Secretariatului de Stat pentru Culte, prin adresa nr. 7145 din 23 septembrie 2002.

Conform deciziei, s-a constituit o Comisie specială, alcătuită din: Prea Sfințitul Casian, Episcopul Dunării de Jos – președinte, Prea Sfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop Vicar Patriarhal, Pr. Constantin Pârvu, Vicar Administrativ, Diac. Nicu D. Octavian, Consilier patriarhal și decanii Facultăților de Teologie din București, Iași, Sibiu, Cluj Napoca, Craiova, Timișoara.

Această Comisie a elaborat Proiectele privind Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale (studii medii și studii superioare: debutant, definitiv, gradul II, gradul I), Precizările adiționale și Tematica pentru cursurile de îndrumare pastorală și misionară.

În urma discuțiilor în plen și la propunerea Comisiei pentru Pregătirea Personalului Bisericesc, Sfântul Sinod a hotărât:

- aprobarea **Metodologiei pentru obținerea gradelor profesionale – studii medii și studii superioare (debutant, definitiv, gradul II, gradul I), precum și a Precizărilor adiționale, comune pentru studii medii și studii superioare, după cum urmează:**

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii medii

Debutant:

1. Personalul clerical își începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.

2. Pentru candidații care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de Centrul Eparhial este obligatorie și se face în baza

examenului de capacitate preotească prevăzut de Regulamentul de numiri și transferări. În acest scop, eparhiile sunt îndatorate să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de capacitate preotească.

3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate și în ordinea mediilor obținute de candidați la examenul de capacitate.

4. Înscrierea pentru titularizare se face la Centrul Eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copie de pe Diploma de absolvire a seminarului sau Diploma de bacalaureat și Certificatul de atestare a competențelor profesionale;

- Curriculum Vitae;

- Dovadă de la Centrul Eparhial că nu are impedimente canonice la hirotonie.

5. Examenul de capacitate preotească se ține în două sesiuni (septembrie și martie) cu obligația Centrului Eparhial de a afișa posturile scoase la concurs cu 30 de zile înainte de data susținerii examenului.

6. Media generală de titularizare rezultă din: media de absolvire a seminarului, media de bacalaureat, media de atestare a competențelor profesionale și media examenului de capacitate preotească, împărțite la patru¹.

7. Candidații care nu au promovat examenul de capacitate preotească se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleași condiții amintite mai sus. Media de promovare a examenului de capacitate (media de hirotonie) este minim 7 (șapte).

8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preotească numirea în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidații reușiți în anul în care este valabil examenul de capacitate.

9. Comisia examenului de capacitate este alcătuită din profesori de la Facultățile de Teologie sau de la Seminariile Teologice, sub președinția Chiriarhului locului.

10. Programa pentru examenul de capacitate va fi axată pe probleme actuale, pastoral-misionare, filantropice, sociale, culturale și educative și alte probleme specifice eparhiilor. Examenul va consta dintr-o probă scrisă și una orală.

11. Condițiile menționate amendează și întregesc Regulamentul de numire și transferare a clerului.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii medii

Definitiv

1. Definitivarea pe post este obligatorie pentru personalul clerical și se obține prin cursuri și examene speciale de definitivare la minimum 2 ani și cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie. Preoții care depășesc limita maximă de 5 ani vor fi penalizați prin menținerea pe post și încadrarea la salarizare ca debutant.

---

¹ În cazul în care vor exista candidați care au absolvit seminarul înainte de 1989, media se împarte la trei, întrucât nu există atestat.

2. Înscrierea preoților la cursurile de definitivare se face la Centrul Eparhial, în perioada 1 octombrie – 1 noiembrie, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copie după Diploma de absolvire a Seminarului sau Diploma de bacalaureat, Certificatul de atestare a competențelor profesionale și Adeverința de capacitate preotească;
- Adeverința care să ateste cel puțin 2 ani de vechime în preotie;
- Memoriu de activitate avizat de protopop;
- Raportul protopopului în legătură cu inspecțiile anuale;
- Media notărilor administrative, făcute de Centrul Eparhial pe baza propunerilor venite de la protopop, pe ultimii 2 ani, cu calificativul cel puțin „Bine”.

3. Preoților care se află sub sancțiune administrativă sau disciplinar-bisericască nu li se aprobă înscrierea la cursurile de definitivare, până la ridicarea sancțiunii.

4. Lista cu numele candidaților care au primit aprobarea Chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, până la 31 ianuarie;

5. Cursurile pentru definitivare cu o durată de 2 săptămâni și frecvență obligatorie se organizează la cele 6 centre teritoriale în perioada iulie-septembrie, pe baza tematicii speciale și a metodologiei aprobate de Sfântul Sinod, desfășurându-se în cel mai adecvat spațiu de studiu (mănăstire) de pe raza centrului teritorial.

6. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe scrise (o probă de cunoștințe teologice pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de Sfântul Sinod și a bibliografiei recomandate) și o probă orală, din predică sau cateheză, liturgică și administrație parohială.

7. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7 (șapte) și nici o notare parțială sub 6 (șase).

8. Candidații care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.

9. Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele teritoriale de cursuri, eliberează certificat cuprinzând rezultatul examenului de definitivare.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii medii

Gradul II

1. Gradul II se obține, la cerere, la cel puțin 4 ani de la examenul de definitivare.

2. Înscrierea preoților la cursurile pentru gradul II se face la Centrul Eparhial, în perioada 1 octombrie – 1 noiembrie, pentru depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copii de pe Diploma de absolvire a seminarului sau Diploma de bacalaureat, Certificatul de atestare a competențelor profesionale, Adeverință după examenul de capacitate și Adeverință după examenul de gradul definitiv;
- Adeverința care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preotie;

- Memoriu de activitate avizat de protopop;
- Dovadă cu notările administrative de la Centrul eparhial pe ultimii 5 ani;
- Dovadă privind elaborarea sau susținerea cel puțin a unei conferințe preoțești, în ultimii 4 ani;
- Atestarea privind organizarea unei vizite canonice în parohie, de la definitivare;
- Atestat din partea protopopului privind realizări semnificative pe plan misionar-pastoral, social-cultural, administrativ-gospodăresc, în ultimii 4 ani.

3. Pentru înscriere, organizarea cursurilor și a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleași criterii menționate la definitivare. Cursurile se finalizează cu examen constând în două probe scrise:

- o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și
- o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de Sfântul Sinod și a bibliografiei recomandate.

Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7 (șapte) și nici o notare parțială sub 6 (șase).

4. Candidații care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.

5. Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele teritoriale de cursuri, eliberează un certificat cuprinzând rezultatul examenului pentru gradul II.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii medii

Gradul I

1. Gradul I se obține, la cerere, la cel puțin 4 ani după examenul pentru gradul II.

2. Centre de perfecționare pentru obținerea gradului I sunt cele fixate de Sfântul Sinod la Facultățile de Teologie Ortodoxă din: București, Iași, Sibiu, Craiova, Timișoara și Cluj-Napoca.

3. Dosarul de înscriere pentru obținerea gradului I se întocmește în aceleași condiții ca la gradul II, și va cuprinde în plus:

- Adeverința care să ateste cel puțin 10 ani de vechime în preoție;
- Dovadă privind elaborarea sau susținerea cel puțin a unei conferințe preoțești, în ultimii 4 ani.

4. Perioada de depunere și aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I sunt cele prevăzute pentru definitivare și gradul II.

5. Pentru examenul de gradul I, Centrele de perfecționare în colaborare cu Centrele Eparhiale alcătuiesc programa însoțită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoțime cu conținut: teologic, liturgic, pastoral-misionar, social-cultural, filantropic, administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administrație parohială și legislație.

6. Programa însoțită de bibliografia orientativă se aprobă de Sinoadele Mitropolitane și se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod și la Centrele Eparhiale

sufragane care au îndatorirea să le publice și pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.

7. Subiectul pentru lucrarea de grad se alege de către candidat dintre cele publicate, cu acordul profesorului coordonator și cu aprobarea Chiriarhului locului, cu cel mult un an înainte de împlinirea termenului de înscriere la grad.

8. După primirea dosarelor de înscriere, Centrul Eparhial stabilește o dată comună pentru susținerea colocviului în vederea admiterii la grad.

9. Colocviul de admitere se susține pe baza programei orientative aprobate, în fața unei comisii prezidată de Chiriarhul locului sau a delegatului său, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor) și 1-2 consilieri administrativi de la Centrul Eparhial, cu gradul I sau doctor în teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele „Admis” sau „Respins”.

10. Inspectia specială pentru gradul I se efectuează la parohia în care activează candidatul, în primul trimestru al anului de către un cadru didactic universitar, aparținând centrului de perfecționare sau, în lipsa lui, de un preot de gradul I sau doctor în teologie, delegat de Chiriarhul locului.

11. Rezultatul inspecției speciale se consemnează într-un proces-verbal și se depune la dosarul candidatului.

12. Lucrarea de grad se depune la Centrul de perfecționare până la 31 august, în vederea recenzării de către coordonator în cel mult 30 de zile (30 septembrie) și pentru stabilirea datei la care se va susține colocviul pentru susținerea lucrării de grad, în trimestrul IV.

13. Colocviul pentru susținerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la Centrul de perfecționare, la care s-a înscris candidatul, în fața unei comisii prezidată de Chiriarhul locului sau a delegatului său (profesor sau conferențiar), alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secția în care se înscrie subiectul lucrării de grad și delegatul Centrului Eparhial de care aparține candidatul, în condițiile articolului 10.

14. Nota minimă de admitere a lucrării și de promovare a colocviului este 8 (opt).

15. Candidații care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.

16. Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele de perfecționare, eliberează un certificat cuprinzând examenul pentru gradul I.

17. Preoții care au dobândit definitivarea sau gradul II cu media 10 sau au o activitate misionară cu totul deosebită: construcții de biserici, activitate filantropică, culturală, se pot prezenta, după caz, la examenele pentru gradul II, respectiv gradul I cu un an mai devreme față de perioada prevăzută.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii superioare

Debutant

1. Personalul clerical își începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.

2. Pentru candidații care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de Centrul Eparhial este obligatorie și se face în baza examenului de capacitate preotească prevăzut de Regulamentul de numiri și transferări și de reglementările menționate pentru capacitate și pentru titularizare la Studii medii. În acest scop, eparhiile sunt îndatorate să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de capacitate preotească.

3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate și în ordinea mediilor obținute de candidați la examenul de capacitate.

4. Înscrierea pentru titularizare se face la Centrul Eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copie de pe actele de studii: Diploma de licențiat în Teologie, master, doctorat și Foile matricole;

- Curriculum Vitae;

- Dovadă de la Centrul Eparhial că nu are impedimente canonice la hirotonie.

5. Examenul de capacitate preotească se ține în două sesiuni (septembrie și martie), după reglementările prevăzute la „debutant” cu studii medii, cu obligația Centrului Eparhial de a afișa posturile scoase la concurs.

6. Media de titularizare rezultă din: media examenului de licență, media celor patru ani de studii și media examenului de capacitate preotească, împărțite la trei.

7. Candidații care nu au promovat examenul de capacitate preotească se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleași condiții amintite mai sus.

8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preotească, numirile în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidații reușiți în anul în care este valabil examenul de capacitate.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii superioare

Definitiv

1. Definitivarea pe post a personalului clerical este obligatorie și se obține prin cursuri și examene speciale de definitivare la minimum 2 ani și cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie. Preoții care depășesc limita maximă de 5 ani vor fi penalizați prin menținerea pe post și încadrarea la salarizare ca debutant.

2. Înscrierea preoților la cursurile de definitivare se face la Centrul Eparhial, în perioada 1 octombrie – 1 noiembrie, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copie după actele de studiu: Diploma de licență în Teologie, master, doctorat și Foile matricole;

- Adevărta care să ateste cel puțin 2 ani de vechime în preotie;

- Memoriu de activitate avizat de protopop;

- Raportul protopopului în legătură cu inspecțiile anuale, cu notarea cel puțin „Bine”.

3. Preoților care se află sub sancțiune administrativă sau disciplinar bisericească nu li se aprobă înscrierea la cursurile de definitivare, până la ridicarea sancțiunii.

4. Dosarul fiecărui preot va cuprinde raportul în legătură cu inspecțiile anuale și notarea acestora cu calificativul de cel puțin „Bine” în ultimii 2 ani.

5. Dosarele primite la Centrul Eparhial vor fi avizate cu menționarea mediei anuale administrative cel puțin „Bine” în ultimii 2 ani, stabilită potrivit Regulamentului de numiri și transferări.

6. Lista cu numele candidaților care au primit aprobarea Chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, până la 31 ianuarie.

7. Cursurile pentru definitivare cu o durată de 2 săptămâni și frecvență obligatorie se organizează la cele 6 centre teritoriale, în perioada iulie-septembrie, pe baza tematicii speciale și a metodologiei aprobate de Sfântul Sinod.

8. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe scrise:

- o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de Sfântul Sinod și a bibliografiei recomandate;

- o probă orală practică, din predică sau cateheză, liturgică și administrație parohială.

9. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7 (șapte) și nici o notare parțială sub 6 (șase).

10. Candidații care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.

11. Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele teritoriale de cursuri, eliberează certificat cuprinzând rezultatul examenului de definitivare.

12. Absolvenților de cursuri aprofundate și asistenților universitari li se acordă gradul definitiv, cu susținerea examenului de capacitate în prealabil.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii superioare

Gradul II

1. Gradul II se obține, la cerere, la cel puțin 4 ani de la examenul de definitivare.

2. Înscrierea preoților licențiați în Teologie la cursurile pentru gradul II se face la Centrul Eparhial, în perioada 1 octombrie – 1 noiembrie, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:

- Copie de pe Diploma de licențiat în Teologie;
- Adeverință care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preoție;
- Memoriu de activitate avizat de protopop;

- Dovadă privind publicarea în presa bisericească a unor cărți, studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 3 materiale);

- Dovadă privind elaborarea sau susținerea cel puțin a unei conferințe bisericești, în ultimii 4 ani;

- Atestarea privind organizarea unei vizite canonice în parohie, de la definitivare;

- Atestat din partea protopopului privind realizări semnificative pe plan misionar-pastoral, social-cultural, administrativ-gospodăresc, în ultimii 4 ani.

3. Absolvenții cursurilor de doctorat și ai cursurilor de masterat cu durata de doi ani sunt încadrați la gradul II, la cerere, pe baza unui dosar cuprinzând:

- Copie de pe actul de absolvire a cursurilor de doctorat sau masterat;

- Adeverința care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în învățământul universitar;

- Memoriu de activitate avizat de decan;

- Dovadă privind publicarea în presa bisericească a unor studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 5 materiale);

- Adeverință privind titularizarea prin examen de capacitate preotească.

Lectorii universitari fără doctorat care au avut funcția de bază în învățământul superior și o vechime la catedră de cel puțin 6 ani, la încadrarea în preoție li se acordă gradul didactic II, pe baza unei inspecții speciale.

4. Pentru înscriere, organizarea cursurilor și a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleași criterii menționate la definitivare.

5. Candidații care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen după cel puțin doi ani, în aceleași condiții amintite mai sus.

6. Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele teritoriale de cursuri, eliberează un certificat cuprinzând rezultatul examenului pentru gradul II.

Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale

Studii superioare

Gradul I

1. Gradul I se obține, la cerere, la cel puțin 4 ani după examenul pentru gradul I.

2. Centrele de perfecționare pentru obținerea gradului I sunt cele fixate de Sfântul Sinod la Facultățile de Teologie Ortodoxă din: București, Iași, Sibiu, Craiova, Timișoara și Cluj-Napoca.

3. Dosarul de înscriere a licențiaților în Teologie pentru obținerea gradului I se întocmește în aceleași condiții ca la gradul II, și va cuprinde în plus:

- Adeverința care să ateste cel puțin 10 ani de vechime în preoție;

- Dovadă privind publicarea în presa bisericească a unor cărți, studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 10 materiale);

- Participări la emisiuni radio și TV, cu binecuvântarea Chiriarhului (facultativ).

4. Doctorii în Teologie sunt încadrați la gradul I, la cerere, pe baza unui dosar cuprinzând:

- Adeverință din care să reiasă promovarea examenului de admisibilitate sau copie de pe Diploma de doctor în Teologie;

- Adeverința care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preoție pentru absolvenții cursurilor de doctorat cu examen de admisibilitate;

- Adeverință privind titularizarea prin examenul de capacitate preotească;

- Memoriu de activitate avizat de decanat;

- Dovadă de la Centrul Eparhial că nu are impedimente la hirotonie pentru doctorii în Teologie nehirotoniți.

5. Perioada de depunere și aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I sunt cele prevăzute pentru definitivare și gradul II.

6. Pentru examenul de gradul I, Centrele de perfecționare, în colaborare cu Centrele Eparhiale alcătuiesc programa însoțită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoțime cu conținut: teologic, liturgic, pastoral-misionar, social-cultural, administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administrație parohială și legislație.

7. Programa însoțită de bibliografia orientativă se aprobă de Sinoadele Mitropolitane și se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod și la Centrele Eparhiale sufragane care au îndatorirea să le publice și pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.

8. Subiectul pentru lucrarea de grad se alege de către candidat dintre cele publicate, cu acordul profesorului coordonator și cu aprobarea Chiriarhului locului, cu cel mult un an de împlinirea termenului de înscriere la grad.

9. După primirea dosarelor de înscriere, Centrul Eparhial stabilește o dată comună pentru susținerea colocviului în vederea admiterii la grad.

10. Colocviul de admitere se susține pe baza programei orientative aprobate, în fața unei comisii prezidată de Chiriarhul locului sau de delegatul său, alcătuită din: cadre didactice universitare (profesor, conferențiar) și 1-2 consilieri administrativi de la Centrul Eparhial, cu gradul I sau doctor în Teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele „Admis” sau „Respins”.

11. Inspekția specială pentru gradul I se efectuează la parohia în care activează candidatul, în primul trimestru al anului de către un cadru didactic delegat de Chiriarhul locului și de un reprezentant din rândul personalului de conducere de la Centrul Eparhial, doctor în Teologie sau cu gradul I.

12. Rezultatul inspekției speciale se consemnează într-un proces-verbal și se depune la dosarul candidatului.

13. Lucrarea de grad se depune la Centrul de perfecționare până la 31 august, în vederea recenzării de către coordonator în cel mult 30 de zile (30 septembrie) și pentru stabilirea datei la care se va susține colocviul pentru susținerea lucrării de grad, în trimestrul IV.

14. Colocviul pentru susținerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la Centrul de perfecționare, la care s-a înscris candidatul, în fața unei comisii prezidată de Chiriarhul locului sau de delegatul său (profesor sau conferențiar),

alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secția în care se înscrie subiectul lucrării de grad și delegatul Centrului Eparhial de care aparține candidatul, cu gradul I sau doctor în Teologie.

15. Nota minimă de admitere a lucrării și de promovare a colocviului este 8 (opt).

16. Candidații care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen după minimum trei ani, în aceleași condiții amintite mai sus.

Centrul Eparhial, pe baza rezultatului comunicat de centrele de perfecționare, eliberează un certificat cuprinzând rezultatul examenului pentru gradul I.

Precizări adiționale (comune pentru studii medii și studii superioare)

a. Personalului didactic cu pregătire teologică care predă discipline de specialitate teologică în învățământul seminarial sau predă Religie în învățământul de stat i se echivalează gradele didactice obținute în învățământul de stat, pe bază de acte justificative, cu obligația susținerii examenului de capacitate preotească înaintea hirotoniei.

b. Personalul monahal hirotonit va fi încadrat, potrivit nivelului de studii, după cum urmează:

- Gradul I, minim – doctori în Teologie;

- Gradul II, minim – absolvenți de cursuri de doctorat și ai cursurilor de masterat;

- Definitiv, minim – licențiați în Teologie și absolvenți de seminar cu diplomă;

- Debutant – cel cu studii incomplete.

Preoții, candidați pentru gradele definitiv, II și I, la întocmirea dosarului vor prezenta pe lângă actele doveditoare și un set de câte 25 de planuri de predici și cateheze.

c. Nu se acordă dispense pentru reducerea vechimii în preoție și a stagiilor dintre grade pentru personalul clerical.

d. Pe baza rezultatelor comunicate de centrele teritoriale și de centrele de perfecționare, eparhiile vor elibera preoților Certificate de absolvire a Definitivatului și a Gradelor II și I (imprimat unic pe țară).

e. Arondarea Centrelor Eparhiale la Centrele de perfecționare pentru gradul I este următoarea:

- București: Arhiepiscopia Bucureștilor, Arhiepiscopia Tomisului, Arhiepiscopia Târgoviștei, Episcopia Buzăului, Episcopia Argeșului și Muscelului, Episcopia Dunării de Jos, Episcopia Sloboziei și Călărașilor, Episcopia Alexandriei și Teleormanului;

- Iași: Arhiepiscopia Iașilor, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, Episcopia Romanului, Episcopia Hușilor;

- Sibiu: Arhiepiscopia Sibiului, Arhiepiscopia Alba-Iuliei, Episcopia Covasnei și Harghitei;

- Craiova: Arhiepiscopia Craiovei, Episcopia Râmnicului;

- Timișoara: Arhiepiscopia Timișoarei, Episcopia Aradului, Episcopia Caransebeșului;

- Cluj-Napoca: Arhiepiscopia Clujului, Episcopia Oradiei, Bihorului și Sălajului, Episcopia Maramureșului și Sătmarului.

f. Prezenta Metodologie și Precizările adiționale întregesc și explicitează Condițiile pentru obținerea gradelor profesionale stabilite prin hotărârea Sfântului Sinod nr. 677 din 12-13 martie 2002 și aprobate de Secretariatul de Stat pentru Culte cu adresa nr. 7145 din 23 septembrie 20002, și intră în vigoare cu data aprobării lor de către Sfântul Sinod.

g. Întrucât numărul actual de preoți din cadrul eparhiilor, încadrați pe grade profesionale, depășește numărul de contribuții acordate de stat pe grade profesionale, preoții care au fost promovați în ultimii ani la gradul I (2001 și 2002), cu excepția doctorilor în Teologie și a celor cu examen oral aprofundat de admisibilitate, vor fi supuși unui examen de atestare pe grad, echivalent colocviului pentru gradul I și îndatorați la elaborarea unei lucrări scrise de grad, în decurs de un an de zile. Cei care nu se vor încadra în aceste reglementări, în timpul prevăzut, vor fi retrogadați la gradul II.

- *aprobarea Tematicii pentru cursurile de îndrumare pastorală și misionară, valabilă pentru definitivare și pentru gradul II, după cum urmează:*

Tematica pentru cursurile de îndrumare pastorală și misionară

I. Probleme actuale în Biserica Ortodoxă Română

1. Ora de Religie: scopuri și obiective în educația religioasă în contextul actual (Iași).
2. Atitudinea Bisericii față de avort, divorț, abandonul de copii, homosexualitate etc. (Craiova, Pr. Conf. Ștefan Resceanu).
3. Probleme morale ale tineretului de azi și soluțiile lor din perspectivă creștină (Alba-Iulia, Pr. Conf. Simion Todoran).
4. Atitudinea Bisericii față de problemele sociale actuale: integrare, globalizare, secularizare, ateism, terorism, trafic de persoane.
5. Ortodoxia și ecumenismul contemporan. Evaluarea dialogurilor în contextul integrării europene.
6. Coordonatele teologiei ortodoxe românești. Răspunsuri la problemele contemporane.
7. Structura actuală organizatoric-administrativă a Bisericii Ortodoxe Române.

II. Viață liturgică în Biserica Ortodoxă Română

1. Rolul și importanța Sf. Liturghii în viața credincioșilor – cler și credincioși (București, Pr. Prof. Nicolae Necula).
2. Uniformizarea liturgică – scop al activității misionare a preotului și de păstrare a unității de credință (Alba-Iulia, Pr. Conf. Gheorghe Remete).

3. Grija Bisericii pentru păstrarea formelor tradiționale în arhitectură și pictura bisericească (București, Pr. Lect. Florin Șerbănescu).

III. Activități misionar-pastorale

1. Probleme, metode și mijloace pastorale în societatea actuală: parohia din mediul urban și rural (Craiova, Pr. Lect. Gheorghe Zamfir).

2. Importanța predicii și catehezei pentru pastorație.

3. Rolul cântării bisericești în activitatea misionară a Bisericii. Combaterea tendințelor de îndepărtare de la spiritul muzicii tradiționale (Craiova, Pr. Prof. Alexie Buzerea).

4. Necesitatea cunoașterii canoanelor și a legiurilor bisericești pentru viața religioasă.

5. Atitudinea Bisericii față de manifestările oculte: vrăjitorie, magie, superstiție.

6. Prozelitismul, contra-mărturie creștină. Principii, metode și mijloace de prozelitism sectar și combaterea lor (Cluj-Napoca, Arhid. Ioan I. Ică jr.).

7. Biserica Ortodoxă Română și diaspora românească.

8. Provocările lumii contemporane privind darul sacru al vieții: avortul, clonarea, ingineria genetică, eutanasia.

IV. Activități filantropice

Misiunea social-filantropică a Bisericii în trecut și astăzi (Craiova)

- începând cu data prezentei hotărâri sinodale, obținerea gradelor profesionale să reprezinte criteriul unic de pregătire, încadrare și promovare a personalului clerical în Biserica Ortodoxă Română, prin:

a. examen de capacitate, desfășurat potrivit Regulamentului de numiri și transferări și Metodologiei pentru obținerea gradelor profesionale, în Centrele Eparhiale.

b. definitivare, prin cursuri și examene speciale prevăzute de Regulament și de Metodologie, în urma cursurilor de două săptămâni obligatorii.

c. gradul II, prin cursuri și examene speciale, potrivit Metodologiei.

d. gradul I, pe baza Metodologiei și areglementărilor centrelor de perfecționare.

- cele 6 centre universitare (București, Iași, Sibiu, Craiova, Timișoara și Cluj-Napoca) să organizeze cursurile pentru obținerea gradelor profesionale timp de două săptămâni, cu frecvență obligatorie și examenele prevăzute, organizate distinct pentru definitivare și distinct pentru gradul II, pe baza tematicii aprobate de Sfântul Sinod;

- Metodologia și noile reglementări întregesc și explicitează Regulamentul de numiri și transferări, și de aplicarea acestora se va ține seama la modificarea Statutului Bisericii Ortodoxe Române;

- Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale pentru personalul clerical intră în vigoare prin prezenta hotărâre;

- aceste noi precizări privind examenul de capacitate (titularizare), definitivat, gradul II și gradul I vor fi publicate de către fiecare Centru Eparhial în revista-buletin a Centrului Eparhial pentru a fi cunoscute de către toți preoții Eparhiei.

Având în vedere cele de mai sus, Vă rugăm să luați act.

Cu frățescă îmbrățișare întru Hristos Domnul,

Președintele Sfântului Sinod,
† TEOCTIST,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Secretarul Sfântului Sinod,
Episcop
† VINCENȚIU Ploieșteanu,
Vicar Patriarhal